

l'aigua, també la tenim ben documentada en altres formes de l'arrel: *sebül* en el sentit de «fontaine publique», i «bâtiment ouvert près des fontaines, où les voyageurs peuvent se reposer», testificats formalment per l'egipci Maqrizi (en la seva *Història dels Soldans Mamelucs*), i pel cèlebre Burkhardt en els seus *Voyages en Arabie* (Dozy *Suppl.* 830b12f.).

Els *Marbella*, i el *Marballa* dels SS. XII-XIII, vénen, doncs, d'aquest *másbal* en el sentit de 'lloc de donar l'aigua, lloc on les aigües brollen': la *s* davant la sonora *b* ja s'ha assimilat com *z* en *RMa.*, i ha passat a *r* en la forma antiga c. 1200 i en la dels tres pobles moderns: és el canvi quasi obligat i sempre imminent —el que tenim en el cast. *marlo* < *maslo* MASCULUM, cat. *berla* BISSULA, *estme* / *esme* > *erme*, *Corme* < *Cosme Carme* NL < *χάσμα* etc.⁴

¹ (Vol. I, p. 160. Aquí l'etim. pop. només apunta en el detall d'afegir-hi l'article, que després es va perdre). En passatges posteriors s'accentua l'alteració 'demo-etimològica': separant el nom en dos mots i escrivint-lo amb *v*: «agost 1796, molts que van a nedar --- s'ofeguen en lo lloc dit *la Mar Bella*» (III, 129), «drenant el port a la Barceloneta, s'emporten cistelles de llot a les platges de *la Mar vella*» (1791, vol.I, 250). —² Carreres Candi pretén embolicar-hi un hapax, que no entenent gaire, i que troba en un doc. de 1512, on es conta que a la vista de Bna. «unes naus corsàries que la mar --- trabucà perquè hi havia *maruiell*», o sigui, mar moguda, marejada, tràngol lleuger. És *marutgell* —mot avui ben viu en aquest sentit en el Maresme, Mallorca i Menorca (*DECat.* I, 463b30); es veu que en copiar-ho Carreres es deixà en el tinter el 3r pal de *ui*, i petén llegir **marvell*, del qual vindria *Marbella*; però *Marbella* no és cap fondejador sinó terra ferma, i si hi hagués fondejador seria pacífic; mentre que els corsaris, no podent-se acostar, pel perill de la defensa costera, foren sorpresos per un petit temporal. Disbarat infundat com tan sovint les fantasmagòriques etim. d'aquest erudit. Garrotada de cego, que podíem deixar en silenci, però no fos que...cada dia se'n lleva un, ...i s'hi podria enfilat. —³ D'ací, per altra part, les idees d'«espiga' 'tija' > 'palla', 'femer', *RMa.*, s.v. *spica*, *fimarium* (184b, 115). Dozy (*Suppl.* II, 630bss.). —⁴ Sense base semàntica seria partir de l'arrel *rbl* «être nombreux», «reverdir»: res s'hi presta en l'article de Dozy (un *mirbal* 'lloc d'arbustos' només en el Belot, no Dozy) i és una arrel enterament ignorada per *RMa.*

Font Pobra, des d'on arrenca cap a l'E. la serralada de Finestres. Al peu hi havia un rònc mas del mateix nom, des del qual puja un gros serrat o serra dit així, penyalós i encinglerat tot ell: *mərbuléys*, vaig oir, passant-hi, febr. 1925; i *Marbuleny*s escriu C.A.Torras, *Pir.Cat.*, Gxa., posant el mas a 0h.45, per amunt de la plana d'Embàs; més tard vaig oir-ho en singular i com fem.: *mərbuléya*, a St. Aniol de Finestres (1964 i 1968) i *mərbuléya* 1958 a Batet (xx, 15.13). El Dr. Noguera i Massa de Banyoles-Olot (1968) m'escriu: «la serralada de *Barbuleny*, *Barbulenya*; o *Malbuleny*, que és com trobo escrit en docs. del S. XVI».

Sens dubte que és amb *M-* la forma originària: *m-ŷ- > b- ŷ-*, corrent dissimilació, cf. MERENDARE *berrenar*; i amb *M-* segons la major part de les variants. Tenint en compte les enormes lloses que, alternant amb mineral volcànic, revesteixen aquesta serra, no dubtarem gaire a reconèixer-hi una base SERRA MARMORIGNA (o -ORINĒA = 'marmòria') amb la mateixa *-b-* interna que en el cat. i fr. *marbre* i *-l-* com en el cast. *mármol* etc.¹

Altres derivats de MARMOR amb sufixos més corrents.

2) *Marbolers*, pron. *Mərbulés*, nom d'una pda. muntanyosa del te. de Riells de Montseny, però sobretot referint-se al turó de *Marbolers* (cota 957), rocós contrafort avançat de la serra Morou-Grenys-Fogueres que encapçala la vall; oït: «és al peu de *Marbolers*» (XIV, 99).

3) El gegantesc *Marmurés* de l'alta vall d'Ordesa, limítrof amb les de Bielsa i Gavarnia, al costat del Mont Perdut; muralles pètries d'altura colossal: elles són les que han donat nom al lloc; per més que a Bielsa (1965) vagin parlar-me també de la vall de *marmurés*: on es congelaven els pastors que rebutjaren l'aparició de Jesús vestit de captaire, que els condemnà petrificant-los en aquells cingles; i els pireneistes (sens dubte segons l'ús de Gavarnia) n'hagin fet *Marboré* (amb *-b-*), com en (1).

4) *La Marmolina*, pda. de munt.: una de les del terme de Siurana, tot ell cingleres de gran paret (1936, XII, 44ss.).

5) *Les Cingles de Marmalós*, val., terme de Moixent (XXXII, 85.2-3) —encara que alguns induïts per la clotada que baixa de les timbes, ho canviïn en *Vallmelós* —, també deu venir de les lloses d'aqueixos cingles: podria ser derivat en *-ós*, com nom de les cingleres, o bé, tenint en compte el predomini d'arabismes en la toponímia local, com sigui que 'marbre' es diu *marmar* en àrab (allí manlleu greco-llatí), es pot suposar, amb versemblança, que d'un *marmarûn* plural de *mármar* en àrab, sortís cat. **Marmaló*, i després plural *-ós* en atenció als diversos penyals consecutius.

6) Del mateix mot àrab, el mall. *Marmassem* (oït *mármāsām* a Andratx, Masc. 31A2), que explico en

MARBOLENYA, *Marbuleny*s, MARBOLERS, noms de serres

1) A la Garrotxa, entre St. Esteve d'En Bas, i la